

Milieudienst

Notitie bodemfunctieklassenkaart

Gemeente Geldrop-Mierlo

Opdrachtgever : Gemeente Geldrop-Mierlo

Opgesteld door : SRE Milieudienst
Postbus 435
5600 AK Eindhoven

Projectnummer: 477024

Datum : 26 oktober 2009

Auteur : Hannie Berghs

1. Inleiding

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit besluit bevat een nieuw beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie. Er is onder meer opgenomen dat gemeenten binnen een half jaar na inwerkingtreding van het besluit bodemfunctieklassen moeten vastleggen op een kaart.

In dit kader heeft de gemeente Geldrop-Mierlo, in samenwerking met de SRE Milieudienst, voor haar gemeente een bodemfunctiekaart opgesteld.

In deze notitie wordt aangegeven hoe deze kaart tot stand is gekomen, welke keuzes hierbij zijn gemaakt en hoe de kaart kan worden toegepast.

2. Betekenis bodemfunctiekaart

Een bodemfunctiekaart is nodig om in het generieke beleid te bepalen aan welke bodemfunctieklasse de kwaliteit van de toe te passen grond (of baggerspecie) moet worden getoetst.

Op de kaart wordt de ligging aangegeven van gebieden met de bodemfunctieklassen wonen, industrie en overige gebieden (landbouw en natuur). Als een gemeente geen bodemfunctiekaart heeft opgesteld is alleen toepassing toegestaan van grond met een kwaliteit die voldoet aan de Achtergrondwaarde 2000 (AW-2000).

Daarnaast kan een gemeente formeel aansprakelijk worden gehouden bij schade als gevolg van het niet opstellen van een bodemfunctiekaart. Derden zijn dan verplicht grond toe te passen die voldoet aan de AW-2000 terwijl op basis van de functie en kwaliteit wellicht ook grond met een slechtere kwaliteit mag worden toegepast. Derden kunnen een gemeente voor de meerkosten aansprakelijk stellen.

3. Bodemfunctiekaart Geldrop-Mierlo

De gemeente Geldrop-Mierlo beschikt over een bodemkwaliteitskaart. De bodemkwaliteitszones van deze kaart zijn als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de bodemfunctieklassenkaart.

Aan de hand van het actuele bodemgebruik is aan iedere bodemkwaliteitszone een functieklasse toegekend. De uiteindelijke bodemfunctieklasse van een zone is afhankelijk van de mate van variatie en versnippering van de bodemfuncties binnen de zone. Bij meerdere bodemfuncties in een zone is de bodemfunctieklasse afhankelijk gemaakt van het meest gevoelige bodemgebruik binnen de zone. Echter, indien in een bodemkwaliteitszone grootschalige bedrijfs- en industrieterreinen, parken, moestuincomplexen etc. voorkomen, zijn de zones verder opgesplitst in verschillende bodemfunctieklassen. Verder zijn een aantal logische grenscorrecties aangebracht in de oorspronkelijke zonering.

Opgemerkt wordt dat voor bodem onder oppervlaktewater geen bodemfunctieklassen zijn afgeleid. De bodem onder oppervlaktewater valt in feite geheel buiten de bodemfunctieklassenkaart. Dit geldt zowel voor de grote wateren zoals de kleine Dommel, het Eindhovens kanaal, IJzeren man en het Galgeven, die afzonderlijk op de kaart zijn aangeduid, als voor de kleine wateren die niet als zodanig op de kaart staan aangegeven.

Voor de gemeente Geldrop-Mierlo zijn verder nog zijn de volgende specifieke keuzes gemaakt:

- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassse industrie toegekend:
 - o alle verharde wegen + bijbehorende bermen (tot een maximum van 10 meter vanaf de rand van de verharding)¹;
 - o spoorwegen + bijbehorende bermen (in zijn geheel genoemd de spoorzone);
 - o parkeerterreinen voor zover deze zijn benoemd in bestemmingsplan;
 - o industrieterrein Spaarpot en Spaarpot oost te Geldrop;
 - o industrieterrein De Hooge Akker te Geldrop;
 - o industrieterrein Hulst te Geldrop;
 - o industrieterrein Emopad te Geldrop;
 - o locatie "slibverwerking" aan de Luchense Heide;
 - o industrieterrein Oudven te Mierlo;
 - o industrieterrein De Smaale te Mierlo;
 - o veilingterrein te Mierlo
 - o toekomstig industrieterrein De Barrier aan het Bogardeind te Geldrop.
- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassse wonen toegekend:
 - o agrarische bouwblokken, gelegen in het buitengebied²;
 - o sportpark Bronzenwei te Geldrop;
 - o sportpark De Ark aan de Arkweg te Mierlo;
 - o recreatiegebied het Luchense bos (Wolfsven), gelegen in het buitengebied;
 - o tuincentrum De Greef aan Genoehuizenweg te Geldrop;
 - o Overburght te Geldrop;
 - o Vendelier (voormalig Brekelmansterrein) aan de Papenvoort te Geldrop;
 - o locatie Burgemeester Termeerstraat 34 te Mierlo (ruimte voor ruimte).
- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassse landbouw/natuur toegekend:
 - o volkstuinen De verloren kost te Geldrop;
 - o volkstuinen De Coevering te Geldrop;
 - o volkstuinen nabij Elsbroekpad te Geldrop;
 - o volkstuinen nabij Sporkehout te Geldrop;
 - o volkstuinen nabij Oudvensestraat te Mierlo.

¹ De reden hiervoor is dat bij verharde wegen geen directe contactmogelijkheden bestaan met de grond. Voor bermen van verharde wegen geldt dat wel direct contact met de bodem mogelijk is, doch de frequentie zal laag zijn. De reden dat ook voor bermen de functieklassse industrie kan worden gehanteerd is dat de milieubelasting van het verkeer (nog steeds) een bron vormt voor vervuiling van de berm. Bij wegen vindt sterke beïnvloeding van de kwaliteit van de berm plaats door afstromend en verstoven wegwater en door belasting via de lucht. Dit geldt met name voor verharde wegen in mindere mate voor onverharde wegen.

² Reden hiervoor is tweeledig:

1. Deze percelen worden veelal gebruikt voor woondoeleinden in combinatie met bedrijfsmatige activiteiten (stallen, schuren etc.). De functie "wonen" doet dan ook meer recht aan het daadwerkelijke gebruik van het perceel.
2. Deze percelen/erven zijn door langdurig menselijk handelen vaak al licht verontreinigd. Door het toekennen van de functie "wonen" aan deze percelen kan toepassing van licht verontreinigde grond mogelijk worden gemaakt. Vooropgesteld dat de kwaliteit van de ontvangende bodem dergelijke toepassing toestaat.

Deze werkwijze heeft voor de gemeente Geldrop-Mierlo geresulteerd in de bodemfunctiekaart die als bijlage aan deze notitie is toegevoegd. Bij deze kaart gelden de volgende kanttekeningen en aanvullingen:

1. Om praktische redenen zijn de agrarische bouwblokken in het buitengebied niet afzonderlijk op de kaart ingekleurd (maar staan aangeduid als "landbouw en natuur"). Ze hebben echter wel degelijk de functie "wonen". In voorkomende gevallen kan de gemeente, als bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit, uitsluitel geven over de te hanteren bodemfunctieklasse. Hetzelfde is van toepassing op woonwagenlocaties in het buitengebied.
2. De verharde wegen (en bermen), de spoorzone en de parkeerplaatsen (voor zover aangewezen in het bestemmingplan) zijn niet afzonderlijk op de kaart ingekleurd. In voorkomende situaties echter moet voor de bodem in deze gebiedsdelen de functieklasse industrie worden gehanteerd (onderhavige notitie is in deze leidend).

4. Gebruik van de kaart

Algemeen

Zolang de gemeente Geldrop-Mierlo gebruik maakt van het overgangsrecht is het gebruik van de bodemfunctiekaart alleen van toepassing op aspecten die niet zijn opgenomen in het bestaande bodembeheerplan. In het algemeen betekent dit dat onderstaande gebruiksregels vooralsnog alleen betrekking hebben op de toetsing van kwaliteitsgegevens van nieuwe stoffen.

Zodra de gemeente geen gebruik meer maakt van het overgangsbeleid zijn onverkort de onderstaande gebruiksregels van toepassing. Dit zal zijn op het moment dat de gemeente een nieuwe bodemkwaliteitskaart heeft vastgesteld, maar in ieder geval in juni 2010 wanneer de overgangstermijn is verstreken.

Tweeledige toets en standstill op klassenniveau

Binnen het Besluit bodemkwaliteit moet voor het toepassen van grond of baggerspecie een dubbele toets worden uitgevoerd. Dit houdt in dat zowel getoetst moet worden aan de kwaliteit als aan de functie van de ontvangende bodem.

Daarnaast is in het generieke kader sprake van standstil op klassenniveau. Dit houdt in dat er getoetst wordt aan een kwaliteitsklasse en niet aan de concentraties van individuele stoffen.

Een partij grond of bagger mag alleen op een bepaalde locatie worden toegepast als de kwaliteitsklasse van de toe te passen partij voldoet aan de toepassingseis van deze locatie.

Toepassingseis

De toepassingseis volgt uit de combinatie van de functieklasse (welke is af te leiden uit de kaart) en de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem, waarbij de strengste eis geldt. Dit is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Toepassingseisen van de ontvangende bodem

Functieklasse ontvangende bodem	Kwaliteitsklasse ontvangende bodem		
	Achtergrondwaarden	Wonen	Industrie
Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden
Wonen	Achtergrondwaarden	Wonen	Wonen
Industrie	Achtergrondwaarden	Wonen	Industrie

Milieuhygiënische verklaring

Om de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem en toe te passen partij te kunnen vaststellen is een bewijsmiddel nodig, de zogenaamde milieuhygiënische verklaring. Binnen het Besluit worden vijf typen van milieuhygiënische verklaringen onderscheiden:

- partijkeuring;
- erkende kwaliteitsverklaring;
- fabrikant-eigenverklaring;
- (water)bodemonderzoek;
- (water)bodemkwaliteitskaart.

In de praktijk zullen met name de partijkeuring en het bodemonderzoek als bewijsmiddel gehanteerd worden. Hierbij dient te worden opgemerkt dat voor het vaststellen van de kwaliteit van een toe te passen partij grond strengere eisen worden gesteld aan de bewijslast dan voor het vaststellen van de kwaliteit van ontvangende bodem.

Voor een toe te passen partij kunnen alleen onderzoeksstrategieën uit de NEN5740 worden gehanteerd die uitgaan van een monsternamen-intensiteit die in een zelfde orde van grootte ligt als bij een partijkeuring:

- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem (TOETS-S);
- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem op grootschalige locaties (TOETS-S-GR);
- onderzoeksstrategie voor de partijkeuring van niet-schone grond uit diffuus belast gebied met een heterogene verdeling van de verontreinigende stof (KEU-I-HE).

Voor het vaststellen van de kwaliteit van de ontvangende bodem zijn aanvullend de volgende strategieën uit de NEN 5740, als milieuhygiënische verklaring toegestaan:

- onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (ONV);
- onderzoeksstrategie voor een grootschalig onverdachte locatie (ONV-GR);
- onderzoeksstrategie bij een onbekende bodembelasting (ONB).

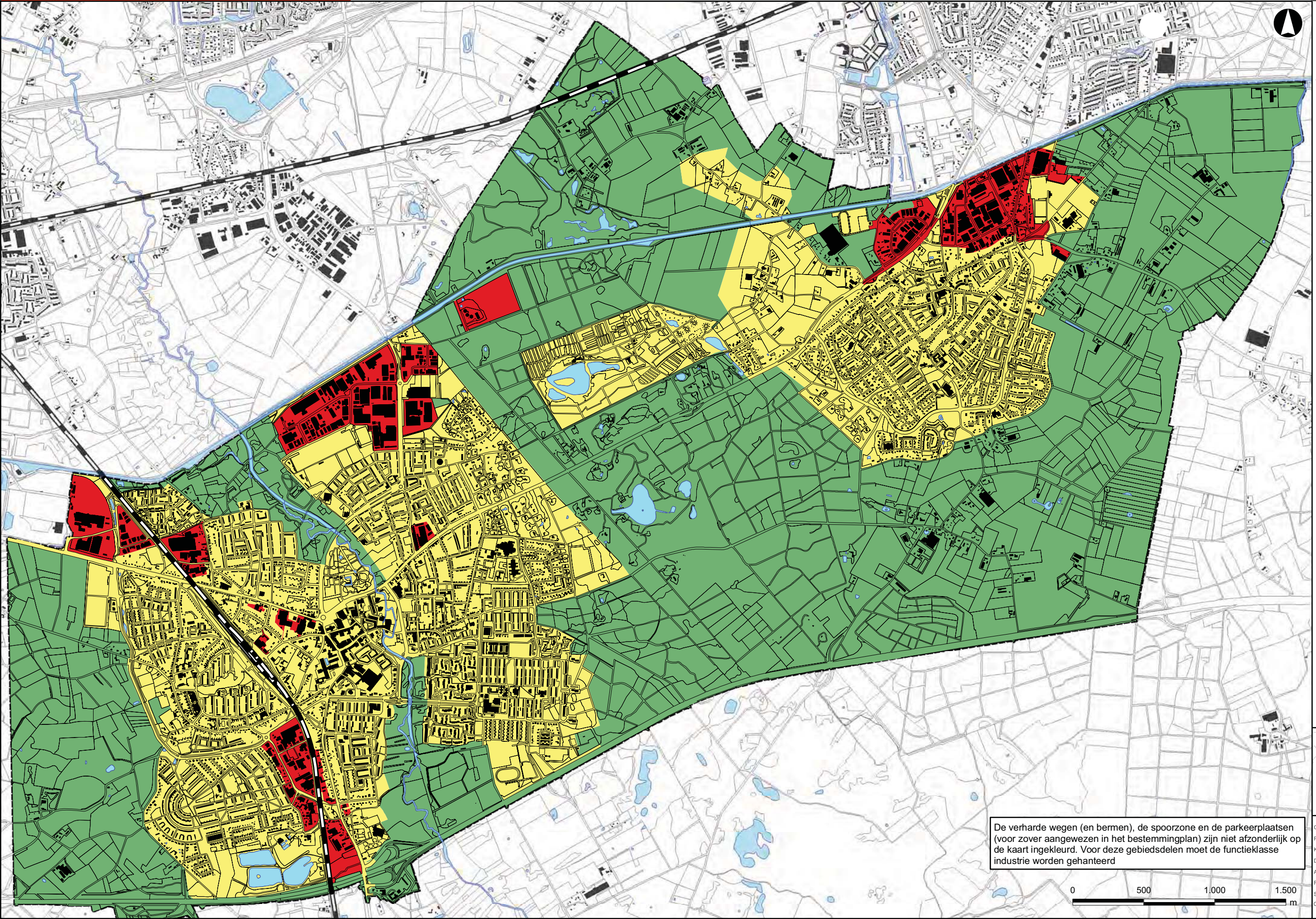
Voor een verdere toelichting op de toetsing en de wijze waarop bodemkwaliteitsklassen worden vastgesteld wordt verwezen naar de Handreiking Besluit bodemkwaliteit (Hoofdstuk 5: Normstelling en toetsingskaders voor grond en baggerspecie). Deze handreiking is te vinden op de website van SenterNovem/Bodem+: www.bodemplus.nl.

Bijlage 1: Bodemfunctiekaart

Bodemfunctiekaart

Gemeente Geldrop-Mierlo

- Legenda**
- Gemeentegrens
 - Spoor
 - Water
 - Wonen
 - Industrie
 - Landbouw/natuur

De verharde wegen (en bermen), de spoorzone en de parkeerplaatsen (voor zover aangewezen in het bestemmingplan) zijn niet afzonderlijk op de kaart ingekleurd. Voor deze gebiedsdelen moet de functieklasse industrie worden gehanteerd

Opdrachtgever: Gemeente Geldrop-Mierlo
Projectnummer: 477024
Kaartnummer: 1
Datum: 9 oktober 2009
Auteur: FL
Formaat: A3
Schaal: 1:25.000
Copyright: © SRE Milieudienst Eindhoven
© Topografische Dienst Kadaster